

Az új ökológiai rendelet (EU 2018/848)

Az ökológiai termelésre vonatkozó új uniós jogszabályok 2022.01.01-én léptek hatályba:

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/TXT/?uri=CELEX%3A32018R0848>

Az alábbiakban összefoglaltuk a végrehajtási rendeletek kidolgozásának jelenlegi állása szerint a feldolgozó és gyártó cégeket érintő jogszabályi változásokat. Alapvetően nem kell sok változásra számítani, azonban tanácsos ezekre már most elkezdni felkészülni.

A mesterségesen előállított nanoanyagok tilalma (7. cikk)

A jövőben tilos a mesterségesen előállított nanoanyagokat tartalmazó vagy azokból álló összetevők vagy anyagok használata. Ezeknek az anyagoknak a meghatározása az új élelmiszerekről szóló EU 2015/2283. számú rendeletben található. Ezen jogszabály értelmezésében a nanoanyag olyan anyag, amelyet szándékosan állítottak elő, és általában kötelező jelölni őket. Kivételt képeznek ezalól a természetes vagy véletlenül előforduló nanoanyagok.

Tisztító- és fertőtlenítőszeres (24. cikk)

Míg a mezőgazdasági termelőkre évek óta vonatkoznak tisztítási és fertőtlenítési követelmények, ez a terület még nem volt szabályozva a feldolgozók számára. A jövőben a bizottság bizonyos anyagokat tisztító és fertőtlenítő szerként is engedélyez a feldolgozási területen.

Óvintézkedések és a gyanús esetek kezelése (27–29. cikk)

Az új jogszabály értelmében az élelmiszerlánc minden szereplőjét ugyanazok a kötelezettségek terhelik, azért, hogy elkerüljék a szennyeződések és szabálytalanságok kockázatát a bio élelmiszerek előállítása és forgalmazása során. A vállalkozásoknak meg kell határozniuk, hogy hogyan kell kezelni a bio termékeket érintő gyanús eseteket.

Aromaanyagok használata (II. melléklet, IV. rész, 2.2.2. b) és 30. cikk, (5) bekezdés, a), iii.)

A hagyományos aromák továbbra is használhatók az ökológiai termékekben, azonban az 1334/2008/EK rendelet 16. cikkének (2), (3) és (4) bekezdése alapján az alkalmazási terület korlátozott. Ide tartoznak a természetes aromák vagy a természetes aromakivonatok, ezeknek kizárólag vagy legalább 95%-ban a megnevezett növényi vagy állati eredetű termékből kell származnia (úgynevezett FTNF/s aromák). Ezenkívül az aromakivonatok csak akkor engedélyezettek, ha élelmiszerekből származnak.

Bevezették az ökológiai aromák meghatározását is. A 30. cikk (5) bekezdése a) pontjának iii. alpontja szerint ökológiai címkét kaphatnak, ha természetes aromákat vagy aromakivonatokat tartalmaznak (a fent leírtak szerint), és az összes aromaanyag-összetevőjük és aromahordozójuk ökológiai termelésből származik. Ezenkívül az aromákat mezőgazdasági eredetű összetevőknek fogják tekinteni, ezért a hagyományos aromák használatakor figyelembe kell venni az "5%-os szabályt".

Egyes esetekben a termékek receptúráit meg kell változtatni, hogy az új jogszabály előírásainak megfeleljenek. Azt tanácsoljuk, hogy azok a cégek, amelyek termékeikben aromákat használnak, minél hamarabb értékeljék, hogy szükség van-e változtatásra.

Változások a címkézésben (30–33. cikk)

A címkézésre vonatkozó követelményekben alapvető változás nem történt a jelenlegi renDELETEH képest. A legfőbb változás, hogy a származási ország nyilatkozatára vonatkozó tolerancia 2%-ról 5%-ra emelkedik, és bevezetik a regionális származási jelzés lehetőségét is.

Kereskedelem harmadik országokkal (45. cikk)

A biotermékek harmadik országokból történő behozatala és forgalmazása csak akkor lehetséges, ha az új EU-rendelet gyártási előírásai a harmadik országban is teljesülnek, vagy ha az adott országgal kereskedelmi megállapodás létezik.

Az éghajlat és a hagyomány sajátosságait a feldolgozás során figyelembe lehet venni, azonban az ezzel kapcsolatos jóváhagyási folyamat még nincs kidolgozva. A következő esetek lehetségesek:

- A termékek megfelelnek az ökológiai gazdálkodásra vonatkozó uniós jogszabályok követelményeinek, és minden vállalkozót rendszeresen ellenőriznek.
- A termékek az EU-val kötött kereskedelmi megállapodással rendelkező harmadik országból származnak, és megfelelnek a megállapodás feltételeinek.
- A termékek egy olyan harmadik országból származnak, amelynek a szabályozási és ellenőrzési rendszerét az EU az EU-s szabályozási és ellenőrzési rendszerrel egyenértékűnek ismer el (lásd a harmadik országok jelenlegi listáját), azonban ez az eljárás 2026-ban lejár.

Az egyenértékűség elve szerint elismert ellenőrző szervek listája, amelyek harmadik országokban történő ellenőrzéseket végezhetnek, 2024-ben érvényét veszti. Azokat az árukat, amelyeket 2026-ig importálnak az úgynevezett harmadik országok valamelyikéből, tanúsítvánnyal kell még importálni.

A feldolgozott élelmiszerekre vonatkozó előállítási szabályok (II. melléklet IV. rész)

Az (EU) 2018/848 rendelet 7. cikk (a) bekezdése szerint a feldolgozott bioélelmiszereknek mezőgazdasági eredetű bio összetevőkből kell készülniük.

Az (EU) 2018/848 rendelet 30. cikk (5) bekezdés a) pontja szerint feldolgozott élelmiszereket csak akkor lehet az ökológiai termelésre való hivatkozással jelölni a kereskedelmi megnevezésben (összhangban az (EU) 2018/848 rendelet 30. cikkének (1) bekezdésével), amennyiben a mezőgazdasági eredetű összetevők legalább 95 tömegszázaléka ökológiai, és teljesülnek az (EU) 2018/848 rendelet II. mellékletének IV. részével összefüggésben a 16. cikk (1) bekezdése szerinti részletes termelési előírások. Ez azt jelenti, hogy a kereskedelmi megnevezésben bioként megjelölt feldolgozott élelmiszerekben legfeljebb öt tömegszázalék lehet mezőgazdasági eredetű, nem bio összetevő. Ezeknek a nem bio-összetevőknek a feldolgozott bioélelmiszerekben, amelyeket a 30. cikk (5) bekezdésének megfelelően jelöltek vagy az (EU) 2018/848 rendelet 24. cikkével összhangban az (EU) 2021/1165 rendelet V. mellékletének B. részében levő listán kell szerepelnie, vagy a 25. cikknek megfelelően valamely tagállam által korlátozott időtartamra jóváhagyott összetevőnek kell lennie.

A 889/2008/EK rendelet hatályát veszti – azonban a VII. és IX. melléklet 2023. december 31-ig továbbra is érvényben marad.

95%-nál kevesebb bio összetevőt tartalmazó termékek

Azon termékek esetében, amelyek kevesebb mint 95%-ban tartalmaznak mezőgazdasági eredetű ökológiai összetevőket, és a fennmaradó tömegszázalék megfelel vagy az (EU) 2021/1165 rendeletnek vagy a

889/2008/EK rendelet VII. és IX. mellékletének, vagy nemzeti jóváhagyással rendelkeznek és betartják a vonatkozó gyártási előírásokat, a következő követelmények érvényesek a címkzésre vonatkozóan:

- Az EU bio logó nem használható;
- A kereskedelmi elnevezés és leírás nem tartalmazhat bio eredetre való hivatkozást vagy utalást;
- Az összetevők listáján fel kell tüntetni, hogy mely összetevők származnak ökológiai gazdálkodásból;
- Az összetevők listáján fel kell tüntetni az ökológiai összetevők százalékos arányát a mezőgazdasági eredetű összetevőkhöz viszonyítva;
- A tanúsító szervezet kódszámát fel kell tüntetni.

Bio csomagolatlan élelmiszer értékesítése kizárólag végfogyasztóknak

Vállalkozások alapvetően nem hozhatnak forgalomba ökológiai vagy átállási termékeket az (EU) 2018/848 rendelet 35. cikkének (1) bekezdése szerinti tanúsítvány nélkül.

A tagállamoknak azonban lehetőségük van mentességet adni az ömlesztett termékeket árusító kiskereskedelmi üzleteknek e tevékenység tanúsításának kötelezettsége alól.

A jogszabályi rendelkezések itt találhatóak:

<https://portal.nebih.gov.hu/-/vonatkozo-jogszabalyok>